

Pap Endre életműve

1896. február 13-án, Baján született, 1000 kataszteri holdas földbirtokos családban. Gyermekkorát édesapja Mindszentpusztai birtokán töltötte Sárbogárd határában, illetve szüleinek budapesti, Báthory utcai lakásában.

Az érettségit követően Berlinben folytatta tanulmányait. A kiváló genetikus, Baur professzor mellett kezdett a genetika tanszéken tudományos munkát végezni a genetika hőskorában.

Ezután itthon vezette apja Mindszentpusztai gazdaságát emellett hobbijának, a nemesítésnek élt. Ez irányú tevékenységét édesanyjával kezdte művelni, majd házasságától, 1927-től felesége segítette.

Pap Endre a Berlinből hozott búzaanyaggal kezdett dolgozni és 3-5 év után már jelentkeztek az első eredmények, ami azt jelentette, hogy fajtái jól szerepeltek az állami kísérletekben. Bár kezdetben a búzával dolgozott többet, mégis a kukoricában jelentkeztek a jobb eredmények a Mindszentpusztai sárga lófogú és a fehér simaszemű fajtákban.

Pap Endre életműve volt a magyar hibridkukorica megszületése, amit a magyar növénynevelés egyik legnagyobb teljesítményének ismernek el a világon. Még Mindszenti éve alatt kezdte el a hibrid előállításához szükséges beltenyésztéses vonalak nemesítését, munkáját a Martonvásári Kutatóintézetben fejezte be. A Martonvásári hibridek előállításával a fiatal, alig néhány éve alapított kutatóintézet óriási lendületet kapott. A Martonvásári kukorica nemesítés évtizedekig egyeduralkodóan ontotta a sikereket a tudományos élet és a gyakorlati eredmények területén egyaránt.

1953-ban kapott állami minősítést az Mv 5 nevű martonvásári hibrid, amely nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában utat tört a hibridkukoricák térhódításában. A fejlesztés olyan elsőprő erejű volt, hogy alig hét év alatt az ország teljes kukorica termesztési területén felváltották a korábbi kukoricafajtákat és fajtahibrideket. A hibridek egyharmaddal több termést eredményeztek egységnyi területre számolva, így a gazdáknak nem is volt kérdés, hogy lecseréljék a régi fajtaikat. Martonvásár volt az első a hibridkukorica vetőmagtermelés szántóföldi technológiájának és vetőmagüzemi feldolgozásának kidolgozásában is. A nemesítési program hatékonyságának javítására kiszélesítették a tesztelő bázist, gépesítették a nemesítési folyamat minden elemét a vetéstől a betakarításon át az adatfeldolgozásig.

1956-os emigrálása után azt mondta: „*az első pillanattól kezdve állandóan külföldre szakadt, de azért a magyar kísérleti ügryhöz tartozó hazánkfia maradtam*”. Ezért vált lehetségessé, hogy Erdei Ferenc hívására a hatvanas évektől rendszeresen hazalátogasson, végigjárja, tanácsaival segítse az itthon folyó munkát.

Angliában telepedtek le, egy kis településen, Kelvedonban. Nemesítő tevékenységét ott is sikeresen folytatta.

Pap Endre hivatalos állami elismerésben soha nem részesült, és semmiféle nehézség sem tántorította el nemesítői hivatásától. Akik személyesen találkozhattak vele, sohasem felejtik derűs személyiségét, nagyvonalúságát, s azokkal együtt, akik nem ismerhették Őt, nagyrabecsüléssel és tisztelettel őrzik emlékét.